Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИСТОПАДА 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 29, 1985 No. 228. VOL. XCII.

ВІДБУЛОСЯ ПЕРШЕ ПОКОНВЕНЦІЙНЕ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ УАКРАДИ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Тут відбулося в середу, 20-го листопада ц.р., перше після успішної Конвенції в жовтні ц.р., засідання новообраної Президії Української Американської Координаційної Ради.

Засіданням проводив голова Президії УАКРади д-р Іван Флис і темою його було зроблення підсумків Конвенції та намічення пляну праці на найближче майбутнє. Саме для підготовлення пляну діяльности поодиноких ресортів рішено скликати на суботу, 7-го грудня ц.р., цілоденне засідання повної Екзекутиви, а на день 1-го лютого 1986 року спільне засідання Крайової Ради і Екзекутиви.

В аналізі перебігу Конвенції УАКРади в днях 18-20 жовтня 1985 року підкреслено велику працю Конвенційного комітету у Філядельфії і бюра УАКРади в Ню Йорку, діловість нарад, чисельну активну участь членів УАКРади і їхній позитивний підхід до дальшої діяльности.

Обговорено також останні події, зв'язані із переданням Мирослава Медведя в руки совєтського уряду, спільну акцію українців в його обороні та участь в ній представника УАКРади, референта зовнішніх зв'язків д-ра Мирона Куропася, що їздив в тій цілі до Ню Орлінсу.

Передача діловодств новообраним членам Президії закінчила це засідання.

Нарада повної Екзекутиви в суботу, 7-го грудня 1985 року, розпічнеться о год. 10-ій ранку та відбудеться в Головній Канцелярії УНСоюзу, в Джерзі Сіті, при 30 Монтґомері вул.

Відзначують Тиждень Прав Людини

Ню Йорк. — Міжнародна Амнестія повідомила Президію УАКРади, що в рамках Тижня Прав Людини ця організація влаштовує в неділю, 8-го грудня ц.р., у вечірніх годинах похід зі засвіченими свічками і окрему програму в год. між 5:30 і 7:30 вечора.

У програмі, що відбудеться в головній залі Етнічного культурного товариства, при 2 Захід 64-та вулиця в Ню Йорку, промовлятиме екзекутивний директор Міжнародної Амнестії в ЗСА, Джек Гілі, як також три колишні в'язні із СССР, Південної Африки та Арґентини. Головною темою цьогорічного Тижня Прав Людини є справа тортурування в'язнів зокрема в Чіле, Афганістані, Туреччині, СССР, Заїрі і Філіппінах. Тому буде зроблений окремий заклик до президента Роналда Реґена підписати звернення ОН проти тортур у в'язницях, що його вже підписало 30 країн.

Відділ Міжнародної Амнестії в Ню Йорку запрошує усіх до участи у тому третьому відзначуванні Тижня Прав Людини.

В Гаррісбурґу знову покажуть різдвяні звичаї

Гаррісбурґ, Па. — Тут вже шостий рік підряд відбуваються в різдвяному часі вистави-програми різних етнічних груп під назвою „Різдво — етнічне пережиття".

Комісія спадщини при губернаторі Пенсильванії і Стейтовий музей є спонзорами цієї імпрези, що відбувається саме в музеї. Виставка буде відкрита від 8-го грудня, а святочне відкриття програми відбудеться в неділю, 15-го грудня, в год. 12:30 і переведе його губернатор Дік Торнбирґ. Того дня будуть виступати в програмі різні етнічні групи, а повторення цілої програми буде 22-го грудня. Виставка триватиме до 11-го січня 1986 року.

Тим разом буде на виставці 26 відповідно прикрашених ялинок різних етнічних груп.

Всі етнічні групи вложили багато праці, щоб прикрашенням ялинок вказати на свої специфічні народні звичаї та прикраси.

ГРОМАДА ДІТРОЙТУ ЖЕРТВУЄ 110,000 ДОЛ. НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

Дітройт (ІЯХ). — „В дітройтській метрополії створився Відділ Комітету Тисячоліття Хрищення України-Руси, що входить в систему Гарвардського Проєкту. Це сталося завдяки діяльній людині на терені Українського Гарварду, якою є Ольга Дужа", — так писав Михайло Бажанський про громадські збори, які відбулися тут 27-го червня 1985 року.

Вибраний тоді комітет очолив Ярослав Дужий, а членами його стали знані громадські діячі Дітройту: Степан Феденко, Володимир Гупалівський, Адріян Блюй, Зенон Стельмах, Надія Куниська, Анатоль Ромах, д-р Олександер Серафин, Микола Кунинський, Микола Лаврин, Дарія Пісецька, Богдан Несторович. До Контрольної комісії вибрано: д-р Валентину Савчук, ред. Михайла Бажанського та Івана Панчака.

Комітет скликав в суботу, 16-го листопада ц.р., в залі церкви св. Йосафата ширші громадські наради, на яких з доповіддю про Гарвардський Проєкт виступив д-р Любомир Гайда. Присутні біля 100 осіб жертвували на здійснення Гарвардського Проєкту понад 110,000 долярів, з чого вже поважнішу суму вплачено. Якщо додати до цього ще даток Кредитівки „Самопоміч", то Дітройт зайняв перше місце, яке досі мала громада Нюарку й околиці, що разом з банками і церквами жертвувала біля 100,000 дол.

Висилка матеріялів з УНІГУ має добрий відгук

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Висилання з канцелярії ФКУ в Гарвардському університеті відповідних листів і публікацій про українське Тисячоліття Християнства на тисячі адрес приносить постепенно зростаючий відгомін. Недавно Гелленік коледж замовив 200 примірників брошури „Byzantine Roots of Ukrainian Christianity", що її автором є проф. Ігор Шевченко.

Книжки доставила Ґльорія Єдинак, йдучи на зустріч бажанням о. Михайла Вапоріса, декана в тому ж коледжі, з яким Український Науковий Інститут Гарвардського Університету є вже від давна в дружніх зв'язках. При цій нагоді д-р Єдинак могла зустрінутись теж з о. Томою Фіцджеральдом з департаменту релігійного виховання.

Отець Т. Фіцджералд редагує серію памфлетів під наголовком „Скарби православ'я". Д-р Єдинак при допомозі проф. Франка Сисина вже раніше писала до о. Фіцджералда декілька листів, в яких вказувала на низку помилок в ним редаґованій серії, які виникли з недостатнього розуміння української проблематики.

Редактор „Скарбів православ'я" заявив, що виправить усі ті помилки в наступних випусках. Крім цього розмова велась про Гарвардський Проєкт відзначування Тисячоліття, про ФКУ і його серію випусків популярніших брошур і памфлетів присвячених Тисячоліттю, про дух православ'я, про співвідношення Української Автокефальної Православної Церкви до інших православних Церков, про політичні спекуляції патріярха Російської Православної Церкви відносно Тисячоліття. Д-р Єдинак подарувала о. Фіцджералдові низку публікацій, в тому теж декілька видань УНІГУ.

Українці ввійшли до міської управи в Торонто

Торонто. — У вівторок, 12-го листопада ц.р., тут відбулись міські вибори, які мали особливий характер з огляду на велике зацікавлення мейорськими позиціями міста Торонто, Північного Йорку, Йорку і Етобіко.

Українці спеціяльно радіють перемогою деяких українських кандидатів. Наприклад, вже сьомий рік підряд вибрано до міської управи Торонто Василя Бойчука, якого англомовні засоби масової інформації називають „заслуженим діячем і великим борцем проти комунізму".

До шкільних рад увійшли Володимир Мельник і Олександер Чумак. Останній багато причинився до усунення із шкільних підручників комуністичної і соціялістичної пропаганди. Прикро, що після 12 років в управі Йорку втратив місце Михайло Вацлавський, якому бракувало 200 голосів. Йому були б придалися голоси українки Данни Пагути, яка кандидувала перший раз і отримала понад 1,000 голосів.

В основному українці мало цікавляться політикою місцевих шкільних управ. Кандидувало тільки п'ять осіб, а були обраними три. Інші національні групи, особливо більші, такі як італійці, більше цікавляться тими проблемами і більше пропихають своїх кандидатів.

До управи увійшло багато приятелів українців: сам мейор Торонто Артур Егґелтон, Етобіко — Брус Сінклер, Йорку — Аллан Тонкс та багато радних. Передбачаються зміни з огляду на новий склад в управі метрополітального Торонто, яку очолює великий приятель українців Деннис Флин. 12-го грудня відбудеться перша нарада метрополітального Торонто. Загально передбачають, що керівником управи оберуть Д. Флина, бо панує загальна опінія, щоб дати Флинові мандат на чергову каденцію.

ЄГИПЕТ ВИМАГАЄ ВИДАЧІ УЦІЛІЛОГО ТЕРОРИСТА

Валлета, Мальта. — Єгипетський уряд домагається видачі одинокого уцілілого під час перестрілки захоплювачів пасажирського літака з військовиками терориста, який покищо перебуває у шпиталі під наглядом мальтійської поліції, але почувається добре. Він назвав себе Омаром Марзоукі, а свідки заявили, що він був керівником терористичної групи і наказував чотирьом іншим захоплювачам, що вони мають робити і як поводитись з поодинокими пасажирами. Наприклад, він погрожував усім американським громадянам й ізраїльтянам смертю, при кожній нагоді вдавався до фізичної сили, пасажирів, яких він не любив бив ручкою пістоля по голові і взагалі поводився так, якби він був паном життя і смерти на цій плянеті.

Речник мальтійської поліції Пауль Міфсуд заявив, що 20-річний терорист заявив, що він є родом з Тунісу. Ніхто не знає чи він подав своє правдиве прізвище і взагалі немає ніяких даних про його походження, бо жадний з терористів не користувався паспортом на правдиве прізвище.

У Каїро, єгипетські урядові речники оскаржили офіційно Лівію за захоплення літака, а тим самим і за втрату життя 60-ох пасажирів і обслуги. Зв'язок терористів з Лівією існував і все вказує на те, що терористи працювали для Лівії і з наказу тамошнього диктатора полковника Муаммара Каддафі, — заявив президент Єгипту Госні Мубарак на пресовій конференції. Мубарак заперечив, що Єгипет обвинувачує у захопленні літака Палестинську Визвольну Організацію. Раніше радше були натяки на групу Абу Нідаля, противника Ясіра Арафата, який тісно співпрацює з М. Каддафі і від нього отримує матеріяльну допомогу та пристановище. Нідаль не погоджується з „поміркованою" політикою ПВО і на його конті є багато інших кривавих терористичних актів.

Західні спостерігачі і кореспонденти на Близькому Сході не виключають збільшення напруження між Єгиптом і Лівією, яке може стати причиною військових зударів, або принаймні збільшення терористичної активности зі сторони Лівії і відплатних акцій Єгипту проти Лівії.

У Вашінґтоні, Державний департамент намагається витягти з цього конфлікту максимальні користі для З'єднаних Стейтів Америки і відновити повністю співпрацю Америки з Єгиптом, яка погіршилась була після інциденту із захопленням італійського корабля „Ахілле Лявро" і примусовим приземленням єгипетського пасажирського літака на летовищі в Сицилії на вимогу воєнних літаків ЗСА.

В СССР ЗЛІКВІДОВАНО П'ЯТЬ МІНІСТЕРСТВ

Ню Йорк. — Московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Філіп Тавбман повідомив, що в СССР ліквідовано п'ять міністерств: сільського господарства, сільського будівництва, харчової промисловости, м'ясної і молочної промисловости, плодоовочевої промисловости, а також державний комітет виробництва і обслуговування сільськогосподарської техніки. Функції ліквідованих міністерств передані державному комітетові сільськогосподарського виробництва.

Відповідне рішення у цій справі прийняла Президія Верховної Ради СССР. Така реорганізація в ділянці сільського господарства є найбільш рішучим кроком совєтського лідера Міхаіла Горбачова, прийнятим досі. Вона спрямована на перебудову совєтської економіки.

Головою нового державного комітету, який буде відповідати за виробництво і перероблення продукції сільського господарства, призначений 59-річний ставленник М. Горбачова, Всеволод Мураховскій.

Сільське господарство в СССР і далі залишається найбільш відсталим у совєтській економіці. На протязі останніх п'яти років Совєтський Союз щороку змушений ввозити біля 30 мільйонів тонн збіжжя. Хоч в 1980 році Москва перестала публікувати дані про врожай, американські спеціялісти підрахували, що від того часу в СССР збиралося в середньому 175 мільйонів тонн збіжжя за рік, толі як від 1976 до 1980 року ця цифра становила 205 мільйонів тонн на рік.

Західні спеціялісти досить скептично ставляться до нових совєтських спроб піднесення сільського господарства без здійснення докорінної економічної реформи.

„АТЛЯНТІС" КРУЖЛЯЄ НАВКОЛО ЗЕМЛІ

У вівторок увечері, 26-го листопада, з Міжпростірного центру ім. Кеннеді на Фльориді піднявся міжпростірний корабель „Атлянтіс" із семичленною залогою астронавтів, головним завданням яких є побудова міжпростірної станції. Серед астронавтів на кораблі вперше є мехіканець, Адольфо Нері, який вже після кількох годин лету запустив в простори сателіт мехіканського виробу. І тим разом на покладі є жінка, Мері Клів. Полет триватиме сім днів. На фото вгорі — ракета з кораблем підноситься вгору, а у тихій воді видно рефлексію.

Президентом Гондурасу став Г. Аскона

Теґусіґальпа, Гондурас. — Кандидата Ліберальної партії Гондурасу Гозе Аскона Ойо можна вже назвати переможцем у президентських виборах країни.

Після попереднього підрахунку двох третіх поданих голосів Ліберальна партія, яка висунула на виборах чотирьох претендентів на пост президента, дістала 51 відсоток голосів. За Національну партію подали голоси 45 відсотків виборців.

На підставі існуючого в країні закону про вибори, президентом країни стане провідний кандидат партії, що перемогла. З чотирьох кандидатів від Ліберальної партії попереду виявився Аскона, хоч по абсолютній кількости голосів його випередить кандидат від Національної партії Рафаель Леонардо Кальєхаз.

„Ліберальна партія перемогла у виборах, а я переміг всередині партії, — сказав Аскона, звертаючись до крайового виборчого трибуналу з проханням оголосити його президентом. Але член виборчого трибуналу Алан Палясіос заперечив, що треба зачекати на повний підрахунок, перш ніж оголосити переможця президентських виборів. Крім президента країни, у цих виборах були також вибрані члени конгресу і посадники міст.

Вулицями столиці Гондурасу роз'їжджали прихильники Р. Кальєхаза, які хотіли підбадьорити свого кандидата, який сказав, що він підкориться існуючому законові про вибори, на підставі яких президентом країни, мабуть, стане Аскона.

Решта партій країни дістали менше чотирьох відсотків голосів.

З'єднані Стейти Америки вітають проведення президентських виборів у Гондурасі. Вони вважають цю країну форпостом своєї політики в Центральній Америці. З 1982 року в Гондурасі перебувають американські війська.

Товариство св. Софія посилює працю

В Головній Канцелярії УНС (зліва): д-р Романа Навроцька, д-р Іван Флис, д-р Роман Осінчук і проф. Леонід Рудницький; стоять (зліва): д-р Володимир Кліш, Уляна Дячук, о. Маріян Процик, Володимир Сохан.

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. К.). — Головний Уряд УНСоюзу та редакцію „Свободи" відвідала велика делеґація Релігійного Товариства св. Софія в ЗСА, щоб поінформувати про свою діяльність в останньому часі та про пляни на найближче майбутнє.

Представники Товариства св. Софія в особах д-р Романи Навроцької, заступниці голови на ЗСА, д-ра Леоніда Рудницького, секретаря і керівника Філії УКУ в ЗСА, д-р Володимира Кліша, голови Стипендійної комісії, д-ра Романа Осінчука, голови Комісії Патріяршого Фонду, і о. Маріяна Процика, духовника, з'ясували цілі і завдання того релігійного товариства українців католиків, яке діє у цілому вільному світі, продовжуючи згідно із волею свого основника св. п. Патріярха Йосифа працю для добра Церкви і народу в Україні та в розсіянні.

У вересні ц.р., в першу річницю смерти сл. п. Патріярха Йосифа, відбувся в Римі координаційний з'їзд всіх товариств св. Софії у світі, на яких обрано нову Управу з Архимандритом Любомиром Гузарем як головою і о. Іваном Музичкою, його заступником.

В ЗСА Товариство св.Софія має вже шість років плодовитої праці, яка зосереджується передусім на

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

КІЛЬКІСТЬ ІЗРАЇЛЬТЯН на західньому березі ріки Йордан значно збільшилась, бо аж на 21,5 відсотка за один рік і тепер становить 51,600 осіб, переважно молодих подруж, які готові, очевидно, з допомогою держави, починати нове життя. Зріст населення проходить з підтримкою деяких радикальних партій і груп, не зважаючи на урядову заборону. Кожного року на західній берег ріки Йордан переїжджають від півтори до двох тисяч осіб.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ антикомуністичних партизан в Анґолі повідомило, що повстанські частини захопили в полон 11-го листопада цього року ввесь уряд провінції Бенґуєля, за виїмком губернатора, який в тому часі не був присутнім у провінції. Натомість в полон попав заступник губернатора та кільканадцять інших високих представників провінційного уряду.

ТРИ ОСОБИ НА захопленому єгипетському літаку, які були прострілені в голову терористами, вижили тому, що кулі з пістолі не пошкодили мозку, а самі тяжко поранені, навіть коли прийшли до часткової притомности, вдавали неживих, побоюючись, що кожний рух може стати причиною другої екзекуції. Між цією трійкою були два американці: 28-річний Петрик Скат Бейке, і Джекі Нінк Берлаґ з Пасадіна в Тексасі та 24-річний ізраїльтянин Тамар Артзі.

ВІД 1968 РОКУ РІЗНІ пацифістичні, скрайньо-ліві і комуністичні групи ведуть акції проти американських громадян і військовиків у 72-ох країнах світу. Американське майно, військові бази, приватна власність американців, є тепер прицілом міжнародних терористичних груп. У цих випадках-нападах загинуло досі 17 американців, а 154 були поранені, не враховуючи загибелі американських вояків в Ливані, які загинули від самовбивчого атентату, бо цей випадок Державний департамент зарахував до воєнних дій. Американські розвідчі чинники розкрили і унешкідливили 90 заговорів проти американських громадян, або нерухомої власности за кордоном.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ опублікував рапорт відносно дій Єгипту у звільненні захопленого терористами літака. В рапорті говориться: „З'єднані Стейти одобрюють важке рішення, прийняте урядами Мальти і Єгипту, щоб покласти кінець актові жорстокости і сваволі. Терористи, які захопили літак, вбивали одного за одним ні в чому не винних людей, серед яких були і американські громадяни. Ми звертаємося до всіх країн з закликом співпрацювати в благородній справі боротьби з тероризмом".

ОСТАНКИ КАПІТАНА військово-повітряних сил ЗСА Монте Мирберґа через 19 років після того, як його літак був збитий над В'єтнамом, були повернені на батьківщину. На авіяційній базі Ендрюс біля Вашінґтону відбулася траурна церемонія. Рідні М. Мирберґа і представники Департаменту оборони віддали загиблому останні почесті. Капітан М. Мирберґ був нагороджений посмертно Хрестом військово-повітряних сил ЗСА. Його останки поховані на Арлінґтонському цвинтарі.

СЕНАТ ЗСА ПРИЙНЯВ нове формулювання закону про допомогу нікараґуанським партизанам, що збільшує кількість товарів, які Вашінґтон має право їм надавати. Тепер ЗСА зможуть поставляти повстанцям Нікараґуа цивільні літаки, гелікоптери, санітарні і вантажні авта, хоч і далі не дозволяється відправляти їм військове спорядження. Сенат прийняв відповідне рішення 387 голосами проти 21.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подякуймо Господеві!

„День Подяки" — щороку кожного четвертого четверга у місяці листопаді — ніде поза Америкою невідоме свято. І хто не знає Америки і не знає всього американського духового клімату, той не всилі зрозуміти, чому властне народилося і прийнялося тут таке свято, як День Подяки. Постало воно і закорінилось у зв'язку з історією про перших поселенців, які дякували Господеві за те, що пережили страшну зиму, — а причинився до устійнення списка „леґальних святочних днів" факт, що в ЗСА Церква відділена від держави, є тут ціла мозаїка віровизнань, і тому тут немає тих церковних свят, що в християнських европейських країнах. Тому тут до „леґальних" свят, обов'язуючих всі стейти або тільки деякі з них, є Новий Рік День Вашінґтона і День Лінкольна, День Згадки про поляглих, День Колюмба, День Ветерана, День Праці, а з релігійних свят Різдво Христове (тільки один день) і Велика П'ятниця...

З роками Свято Подяки перемінилось у суто родинне святкування і це вже традиція, що в День Подяки, так само як Різдво, збирається разом вужча і дальша родина, та ще й запрошують самітніх приятелів, які не мають власних родин. Тому День Подяки — гарне свято і воно в Америці загально відзначуване і шановане. Популярно називають його „Святом індика" тому, що індик став неначе символом добробуту, харчового достатку. Америка — країна бизнесу, але тут вміють єднати релігійність і бизнес: наприклад, Різдво Христове святкується урочисто, як свято церковне, але це не перешкоджає, що вже на тижні перед Різдвом іде дурійка масової погоні за покупками дарунків під ялинку. І це нікому не шкодить, а помагає фармерству і харчовій торгівлі, коли на Свято Подяки люди у цій країні найвищого життьового стандарту у світі скрізь на всьому просторі між двома океанами купують індика, який красується на столі перед цілою родиною.

Коли українські поселенці у діяспорі не забувають рідної країни, з якої або самі вимандрували, щоби не бути під ворожим режимом, або знають про ту країну, як батьківщину батьків, то на згадку про неї не можна радіти навіть у найбільш радісне свято. Бо Україна поярмлена, існує там система поліційного надзору, система державного капіталізму довела до господарської руїни і загального зубожіння, серед якого краще ведеться тільки упривілейованій партійній верхівці, справжнім „совбурам". Але й порівнання відносин, які запанували в Україні з відносинами в Америці теж спонукує до подяки Господеві. День Подяки — добра нагода пригадати собі, як то і перші українські заробітчанські іміґранти і так звані нові іміґранти після Другої світової війни приїхали були сюди у величезній більшості „голі-босі" і важко тут працювали, поки піднялися на вищий суспільний і матеріяльний щабель. Сьогодні велика більшість наших людей в Америці — люди середньо заможні, а є вже верства людей багатих і таки дійсно заможних. Заможність проявляєтся у подивугідній жертвенності — здвигнено не тільки церкви й народні доми, але й втримується з пожертв громади прерізні установи й організації, які творять культуру, ту культуру, що її не можна творити під займанницьким режимом, що старається створити з усіх народів СССР „один великий радянський народ з російською мовою".

Є за що дякувати Господеві. Не було однієї української людини, яка втікала від ворога, яка мріяла б, що перевезуть її за море і тут дадуть можливість не тільки врятувати життя, а ще й здобути освіту, розгорнути широку мережу громадських установ і організацій і зажити пристойно, в добробуті. Це чудо, що його могла вчинити тільки Вища Сила.

Всі ми, кожний і кожна з нас, є живими доказами того чуда. І за те чудо, що його вчинив Господь, треба Йому дякувати.

У ЗВ'ЯЗКУ З АРЕШТОМ в ЗСА працівника контррозвідки військово-морських сил З'єднаних Стейтів Америки Джанатана Полларда, якого обвинувачують в шпигунстві на користь Ізраїля, в Єрусалимі опубліковано рапорт ізраїльського уряду. В рапорті сказано, що повідомлення про арешт Дж. Полларда сприйнято в Ізраїлі зі здивуванням і що ізраїльська розвідка не допускає збирання даних, що стосуються З'єднаних Стейтів. Амбасадор ЗСА в Ізраїлі Томас Пікерінґ заявив журналістам, що відносини між двома країнами залишаться попередніми і що цей одинокий неприємний випадок не змінить їх.

Юрій Р. Рибак

НЕУЦТВО ЩЕ ІСНУЄ

Живемо у країні, де обставини вимагають від людини багато зусилля, бо доляр „не лежить на дорозі". Є, однак, щасливці, яким цей доляр прямо даровано, бо вони його успадкували чи виграли на льотерії. Але яка ж доля людини, що не вповні приготована до участи у проявах сучасного життя і покращання свого буття?

Ось недавно Департамент освіти проголосив, що 27 мільйонів осіб у ЗСА у віці понад 17 років життя не спроможні ані читати, ані писати на поземі народної школи. Знову ж Департмент праці обраховує, що коло трьох четвертих, цебто 15 відсотків працюючого населення є функціонально неграмотними („functionally illiterate"), що означає, що їхнє вміння читати є нижче ніж цього вимагає потреба суспільного життя. І це ще не все, бо Департамент освіти вважає, що додаткових 45 мільйонів осіб лиш мінімально компетентні в читанні і писанні. Іншими словами, одному на трьох американців бракує кваліфікацій для повного виконування нинішньої праці, на яку щораз більше впливає комплекс технологічного розвою. І може можна б було це забути, коли б не факт, що ця категорія осіб — це не історичне минуле, а гірка дійсність, бо кожного року число неграмотних збільшується на два мільйони осіб, практично нездібних до модерної праці.

Цей факт турбує американський нарід, бо через неуцтво великий потенціял людської праці прямо паде у безодню. Важко і прямо неможливим є обрахувати ці втрати головно умів, які ніколи не виявлять своєї повної інтеліґенції і надії яких ніколи не сповняться. Єдина розв'язка для них — це найнижче платні праці і ніяка можливість поступу.

Неуцтво-це теж економічна проблема. Недавні студії у цьому напрямі виявили недостаточне знання працівників у читанні, писанні, говоренні та слуханні, про що звітувала половина компаній, учасників анкети.

Ця недостатність освіти віддзеркалюється посередньо у малій продуктивності, великому числі змін праць („turn over"), нищенням інструментів, машин чи знаряддя та збільшеним числом нещасливих випадків у праці. До тих великих коштів треба б ще додати три більйони долярів для запобіжного вишколу, що властиво належить до завдання народного та середнього шкільництва.

Економісти вказують на це, що боротьба з неуцтвом в індустрійній площині різниться від себе, коли порівнювати велике підприємство з малим. Причина є в тому, що є інші вимоги і часто знання праці у великому підприємстві є менше ускладнене ніж у малому. Як приклад, візьмімо монтаж автомобілів, де людина, що прикручує лише шрубки, може запевнити собі зарібок. Натомість у гаражі направи авт ця сама людина не може закваліфікуватись, бо тут вищі вимоги знання і ніхто не потребує „спеціяліста" від шрубок.

Неуцтво — прикре для особи, родини і цілої громади, тому фахівці шукають за його причиною. Теоретично вони доказують, що причиною у деяких випадках є соціяльний фактор, де економічний чи культурний натиск примусили учня залишити школу або не виявити задовільні поступи. (Коло одній третині учнів середніх шкіл грозить нині залишення освіти). Теж зміни у структурі етнічного населення ЗСА не сприяють освіті, коли ж взяти еспанців та азійців, для них англійська мова не є зрозумілою. Теж на освіту дітей може впливати неграмотність батьків, які не є всилі допомагати вдома у розв'язках шкільних завдань.

Усе ж таки, згідно з публічною опінією, найбільшу критику щодо неуцтва населення мусить проковтнути освітня так загальна, як і фахова система, бо, мовляв, вони не приготовляють учнів до вимог їхнього майбутнього життя. Кажуть, що фахова освіта, цебто та, що випускає „ремісників" повинна давати звання, яке остаточно займе абсольвент після студій. У теорії це звучить прекрасно, одначе, у практиці дуже низький відсоток з цього користає.

Американці відомі зі своєї харитативности і допомоги ближньому у потребі, тому і заснувано товариство добровільців для поборювання неграмотности. Ця організація працює у 37-ох стейтах, має 218 різних програм а 18,000 добровільців вчать 25,000 студентів читати і найконечніші основи математики, як теж допомагають чужинцям вивчати англійську мову.

І коли так взяти до уваги, що неуцтво ще далі існує у ЗСА і коштує економіку більйони, то приходиться звернути увагу на таке: що ж з цього, що будують прекрасні будинки, вивіновують їх у найновіші засоби і затруднюють висококваліфікований учбовий персонал, коли учень цього не сприймає і ніхто не має сили „влити йому розум в голову". Тут саме наставлення деяких молодих годі змінити навіть доляром!... Та, на щастя, у ЗСА на освіту ніколи не запізно. Завдяки тому багато тих, які замолоду не прив'язували до цього ваги, або не мали економічних ресурсів, можуть вечорами доповнювати знання і при праці і впертості осягнути обрану мету: фахове знання, хіба, що... Господь не дав їм ніяких талантів.

М.

Зустріч із І. Дибко

Зустріч із поезією чи літературним твором і людиною, яка їх творить, завжди цікаві. Ця зустріч викликає особливий настрій тому, що, вглиблюючись у своє внутрішнє „я", ми шукаємо співзвучности в нашій душі зі словами висказаними поетом чи письменником.

У неділю, 20-го жовтня ц.р., о годині 1:30 в домівці СУА відбулася зустріч членок 82-го Відділу СУА і гостей з поеткою і письменницею Іриною Дибко.

Імпрезу відкрила голова Відділу Іванка Клим, а проводила нею з притаманною їй жвавістю культурно-освітня референтка Ірина Іванчишин.

Вступне слово „Дещо про письменницю і її творчість" пера колишньої редакторки журналу „Наше Життя" Уляни Любович відчитала пресова референтка Мирослава Мирошниченко. Вона познайомила присутніх з біографічними даними і творчим надбанням Ірини Дибко.

Після вступного слова Ярослава Гунчак прочитала вибрані вірші поетки: „Молитва", „На порозі космосу", „Ейлі - Ейлі...", „Як Україну згадаю", „Симфонія народу", „Ти будеш вільна на яву...", „По стежинах душі", „Двері" і „Тані Терпиляк".

Задуму, яка огорнула усіх, що слухали майстерної декламації, розвіяв виступ молодого пяніста Ореста Гарасимчука. Він впевнено з характеристичною йому м'якістю виконав на піяніно такі два твори: Ф. Шуберта — Імпромптю і В. Косенка — Куранту. Особливо музика Косенка була вдалим доповненням до прочитаних поезій.

Опісля поезії Ірини Дибко читала її дочка Марта Шраменко. Це були: „Який же ж є той", „Кольори і квіти вміють говорити", „Усміхнись", „Найдорожче слово", „Через сито років", „Ціна волі", „Модерність", „Дві склянки", „Кожний має місце своє", „Усміхнись".

Поезія Ірини Дибко різнорідна, не раз філософічна, але завжди просякнена любов'ю до краси людської душі, природи, рідного краю.

Приємно було слухати молодий голос дочки поетки, що так гарно, з вродженим талантом до деклямації, інтерпретувала поезії матері, глибоко відчуваючи і переживаючи їх.

Після цього виступу письменниця підійшла до стола, на якому стояв флякон із розкішним букетом червоної калини і прочитала зворушливий уривок з найновішого її оповідання „Галич".

Спомин рідного краю, незабутнє славне минуле, візія свободи відтворені так живо в оповіданні, що, дивлячись на яскравий букет калини, хотілось разом заспівати нашу улюблену стрілецьку пісню „Ой, у лузі червона калина"...

На цій імпрезі кожний, хто бажав, мав змогу набути твори Ірини Дибко.

Зустріч закінчилась закускою, під час якої ще довго тривали дискусії на тему прослуханого.

А. Власенко-Бойцун

75-РІЧЧЯ ЯРОСЛАВА Б. РУДНИЦЬКОГО

У листопаді цього року Я.Б. Рудницькому, незвичайно працьовитому, плодовитому і меткому науковцеві, сповняється 75 років його цікавого життя. Щоб відзначити цей ювілей хочемо пригадати українській громаді деякі дані з його багатогранної педагогічної, наукової та політичної діяльности, подаючи короткі інформації про його життєвий і творчий шлях.

Професор Ярослав Богдан Рудницький народився в Перемишлі 27-го листопада 1910 року. Вже з юних літ за старанням батька малий Ярослав учився німецької мови, що була державною в Австро-угорській монархії Габсбургів. В час Першої світової війни, коли то його батько воював на фронті в Італії, а Перемишль став оборонною твердинею Австрії проти наступу Росії, мати його Юлія з Шавалів, переїхала до своєї родини в Стрию, де пройшла його молодість, і де він закінчив середню освіту.

У 1929 році вступив Рудницький на студії славістики у Львівському університеті, де осягнув маґістерію в 1934 році, а докторат в 1937 році, тоді теж став членом Наукового Товариства ім. Шевченка, та брав участь у Міжнародному Конгресі славістів у Варшаві в 1934 році і в з'їзді західньоукраїнських музейників і архівістів у Перемишлі в 1937 році.

Не зважаючи на двадцять добірних праць в останніх студентських роках (1934-37) Рудницький, як і багато інших українських студентів не мав змоги дістати відповідної праці в польському університеті, тому почав свою учительську практику, як асистент проф. М. Федусевича в Головній Академічної Гімназії у Львові в 1936 році.

У 1938 році, на пропозицію д-ра З. Кузелі, молодий науковець іде до Берліну, щоб працювати над українсько-німецьким словником, видання якого підготовляв Український Науковий Інститут у спілці з німецьким Дослідчим Інститутом. Словник цей із прізвищем Я. Рудницького як співавтора вийшов у Ляйпціґу в 1943 році. Поруч словника опрацював Рудницький в Берліні малу українську граматику, яка виявилась дуже потрібною і популярною в часі війни і яку видано і перевидано в роках 1940, 1941, 1943, 1964.

У 1940 році Рудницький склав габілітацію в Українському Вільному Університеті в Празі, апробовану трьома професорами: О. Колессою, І. Панкевичем і А. Волошином. У Празі жив він від 1941-45 років. Там теж познайомився й одружився з Мариною Антонович, донькою проф. Дмитра Антоновича.

Перші післявоєнні роки провів молодий професор у теперішній Західній Німеччині між Гайдельберґом і Мюнхеном, працюючи як професор-гість у славному Гайдельберзькому університеті, доїжджаючи на виклади до Мюнхену, де був теж професором в Українському Вільному Університеті, а крім цього викладав ще в Теологічному Інституті в Гішберзі. Не зважаючи на всі свої професорські та суспільні обов'язки, працьовитий молодий науковець у тих двох роках написав 69 різних статтів (1946-47).

Одначе найактивніший час його наукової і видавничої діяльности почався щойно у Канаді, куди то проф. Рудницький прибув з родиною в січні 1949 року. Осівши у Вінніпеґу, дослівно з нічого оснував славістичний відділ осінню того ж року, де два роки був не лише організатором і професором, але також бібліотекарем, видавцем і координатором з місцевими українськими товариствами, передусім, з Українським Культурно-освітнім Центром.

Після трьох літ невсипущої праці та збирання фондів для затруднення додаткових викладачів, проф. Рудницького затверджено на керівника Славістичного відділу, в якому вже студенти могли вивчати три мови: українську, російську і польську. На цьому пості залишився проф. Рудницький аж до відходу на емеритуру в 1975 році. Під його керівництвом на протязі 25 літ багато українців старшого, середнього і молодого віку здобули свої дипломи, що з черги дало їм змогу дістати відповідні пости в канадських і американських коледжах і університетах.

Почавши з 1955 року, проф. Рудницький як відомий вже на міжнародному форумі вчений, бере участь у різних міжнародних конференціях в ділянках назвознавства, порівняльної літератури, мовознавства, фонетики і діялектології. Цікаві подорожування і враження із тих міжнародних конґресів зібрані в шести томах щоденників і частинно появлялись в українських часописах в роках 1955-1972.

Подорожі дозволили теж нашому вченому студіювати культури в контакті та їхній вплив на зміну антропонімів, у першу чергу імен. На цю тему читав наш учений доповідь у Берліні в 1975 році. Згідно з його дослідами антропоніми можуть зовсім асимілюватись (Іван-Джан); або частинно (Станіслав — Стенлей); або гибридизуватись, тобто злитись (Слава — Сильвія). На цю тему є добра канадська приповідка ще з 1930-их років: „Зверху Джан, а в середині Іван".

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОДЯКА В ДЕНЬ ПОДЯКИ

В цей День Подяки — мій перший на американській землі — хочу скласти свою щиру подяку в імені мого малолітнього сина Ростика і моєї родини українській громаді, яка так щиро відгукнулася на заклик Союзу Українок Америки — і зібрала відповідні фонди на утримання і проведення операції Ростика 2 роки тому. Не в силі я вимінювати всіх поодиноких осіб, які нам так багато допомогли, однак, хочу щиро подякувати СУА, який виявив ініціятиву і зайнявся спровадженням з Польщі мого сина і чоловіка сюди з ціллю допомогти Ростикові перенести цю складну операцію.

З поміччю д-ра Кузьмака Ростика скеровано до спеціяліста д-ра Кайзера, який провів успішну операцію, відмовившись від гонорару. За це щирі спасибі д-рові Кузьмакові і д-рові Кайзерові. По двох і піврічній розлуці з моїм синком і чоловіком довелось нам нарешті з'єднатись, і сьогодні наша родина вже разом. До цього успішного закінчення — мого приїзду з Польщі, причинився Ростик, який в наступних кількох днях переходитиме ще одну необхідну і складну операцію, яка уможливить йому краще володіння рукою. Його хірург д-р Штравх вніс прохання про мій приїзд і вкінці це уможливило мені і нашій чотирилітній донечці Роксанці приїхати сюди, щоб бути при моїй дитині в хвилині такої тяжкої операції.

Не залишилось мені нічого, як тільки ще раз всім подякувати і попросити про молитви, щоби ця операція успішно закінчилась.

Нехай Всевишний Господь винагородить всіх добродіїв, які не жалували грошей, труду і часу і прийшли нам з поміччю.

З повагою
Ольга Цилюпа
мати Ростика

ТИСЯЧОЛІТТЯ

ІНТЕРВ'Ю З ПРОФ. МАҐОЧИМ

III.

П.: Що ж це за такі причини?

В.: Поперше, як знаєте, моя професія — це студії східньоевропейської, а більш специфічно, української історії і культури. Дуже важливою частиною моєї роботи є ділитися тим, чого я навчився, з другими, будь це дорогою навчання і публікування моїх власних творів, або уможливити іншим доступ до форумів і ситуацій, де вони могли б говорити або публікувати речі, про які вони найбільше знають. Подруге, живучи в Північній Америці, ми знаємо, як страшенно непоінформованими є наші співгромадяни, американці і канадці, про „наші" культури. Фальшива інформація, чи брак інформації взагалі, не є обмежені до звичайної людини, але вони сягають найвищого рівня урядових кіл і туди, де формується політика. Той, хто народився, прийняв культуру і одержав освіту у З'єднаних Стейтах Америки, уважає, що моєю найважливішою професійною метою є дати моїм співгромадянам деякі знання про культури, які я викладаю і про які я пишу. А представлення „нашої культури" американцям і канадцям мусить бути зроблене в можливо найкращий спосіб, на висоті, що принайменше дорівнює, якщо не перевищує загальний північно-американський рівень. І докладно, згідно з цим переконанням, я завжди старався видавати свої твори у передових університетських видавництвах у Північній Америці та Европі. Або коли я організував такі події, як конференція в справі Шептицького, то робив я це так, щоб не-українці, американці і канадці, мали позитивні враження про українські справи. Подібно, проф. Пріцак мав глибоке розуміння заснувати, і то заснувати успішно, перший центр українських студій при Гарвардському університеті, найстаршій і найбільш престижевій науковій інституції Північної Америки. Коротко, я вірю, що ми, науковці в українській ділянці, маємо за обов'язок подавати найкращі сторінки українського минулого якнайширшій неукраїнській публіці.

П.: Що спільного має це з тисячоліттям?

В.: Прихід християнства в Русь за почином Великого Київського Князя Володимира між 987 і 989 роками є однією з найважливіших історичних подій у східньоевропейській історії. Вона заслуговує на те, щоб її доведено до відома північно-американців.

П.: А чи приготовляються різні громади на Заході, як теж і в Совєтському Союзі, відзначити ту подію?

В.: Так, це правда. Але тому, що прихід християнства до Київської Русі присвоюють собі, правильно чи ні, як частину духової спадщини, три різні народи — українці, росіяни і білоруси, — то всі вони дивляться на минуле з досить виключної точки зору.

П.: Як Ви розумієте виключну точку зору?

В.: Наприклад, різні російські церкви говорять про хрищення Росії так, ніби українців і України не було. У свою чергу, деяка українська преса пише про хрищення Руси-України, або просто, України, до якого росіяни не можуть мати ніяких претенсій, прямо, чи непрямо.

П.: Отже, Ви пропонуєте екуменічну конференцію, яка зведе ті різні погляди разом?

В.: Передусім запропонована конференція не є моя. Вона віддзеркалює серйозну потребу, висловлену багатьма людьми, поглянути на ту проблему з усіх боків. Подруге, назва „екуменічна конференція" не є відповідна. Якщо під „екуменічний" розуміємо намагання звести докупи різні Церкви до праці для загальних інтересів та евентуальної християнської єдности, то це справа духовенства, а не цієї, чи якоїсь іншої конференції науковців. Коли ж під „екуменічний" розуміємо репрезентацію різних поглядів, то тоді назва є недоречна, бо завданням академічного світу є аналізувати проблеми з усіх боків.

П.: Але, нав'язуючи до Вашої попередньої відповіді, я запитую, що тут злого, коли українці обходять „українське тисячоліття", а росіяни „російське тисячоліття?"

В.: Тут немає нічого поганого, і це, властне, діється. Що мене непокоїть, це те, як широкий північно-американський світ розуміє Тисячоліття Християнства, а тим самим, всякий інший аспект українського минулого.

П.: Як же він його розуміє?

В.: А ось як: 1988 рік відзначає Тисячоліття Християнства в Росії.

П.: Як Ви можете так говорити? Чи ж росіяни не вкрали Володимирове хрищення так, як раніше вкрали в українців назву Русь?

В.: Я не тверджу, що „1988 рік відзначає Тисячоліття Християнства в Росії". Я говорю, що так на цю справу дивиться Захід. І тут ми навіть не говоримо про Русь, а про Росію. Що ж стосується крадіжки, то в загальному понятті Заходу, українці ніколи не мали що-небудь до украдення. Це не я створив цю ситуацію. Це просто, дійсність. Для пересічного і понадпересічного поінформованого північного американця Совєтський Союз — це Росія, Східня Европа — це Росія, Київ — руський, а якщо трапляється, що екзотична назва Русь з'являється, то це теж Росія. Я певний, що українські читачі знають надто добре, як мало в ЗСА і навіть у Канаді знають про їхню культуру. Два свіжі приклади проілюструють моє твердження. Кілька років тому вийшов за редакцією визначного европейського історика Geoffrey Barraclough, люксусовий том п. н. „Християнський світ". Прикрашений сотнями чудових образів та ілюстрацій, його видано комерційно і він продається у всіх синдикованих книгарнях країни, таких як Барнс енд Новбл в ЗСА і Ковлс у Канаді. Справа в тому, що цю книгу можна дістати по зниженій ціні у кожному торговельному центрі на цілому континенті. Автором вступу до розділу про східнє християнство є світової слави знавець Хрестоносних походів, Стівен Ранціман. Коли він пише про Східню Европу, то його головною темою є християнство в Росії. Русь і Україна зовсім не існують. Цей самий підхід вражає теж у ще більш естетично виданій книзі „Православна Церква в Росії", де згадується тисячоліття. Редаґована Пітірімом, архиепископом московського патріярхату, книга видана в 1952 році в англійській, французькій, німецькій та італійській мовах; усі вони зі захоплюючими фотографіями виконання нагородженого швайцарського фотографа Фреда

(Закінчення на стор. 3)

У Вотервліті висвітлили фільм „В'язень Христа Ради"

Вотервліт, Н.Й. (І.Д.) — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи в неділю, 3-го листопада ц.р., в церковній залі Ярослав Кулинич висвітлив історичний документальний фільм про життя й діяльність сл. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого „В'язень Христа ради".

Референт зовнішніх звязків Окружного комітету УККА, Яків Спяк, відкрив імпрезу, вітаючи керівника кіностудії Ярослава Кулинича з Ню Йорку й присутніх, що заповнили простору залю. На кольоровому звуковому фільмі присутні побачили життя, працю й мучеництво за Христову Церкву Глави Української Католицької Церкви.

Фільм почався від рідного села Заздрість на степу Панталиха в Теребовельщині, від показу княжого города Теребовлі, Тернополя, де молодий Йосиф закінчив гімназію. Відтак глядачі побачили Львів, св. Юра Великого Митрополита Андрея Шептицького, що зразу високо оцінив молодого питомця Духовної Семінарії Йосифа Сліпого та вислав його як стипендиста до Інсбруку й Риму. Осягнувши в Римі докторат о. д-р Йосиф став професором Духовної Семінарії, потім як її ректор перемінив її на Богословську Академію.

Коли вибухла Друга світова війна, Митрополит Андрей висвятив о. ректора Йосифа на єпископа і свого наступника. Після довгих літ неволі в СССР Митрополит Йосиф прибув до Риму в 1963 році, де його радісно вітали, почавши від Св. Отця Івана XIII.

Найрадісніші були моменти з архипастирських візитацій Ісповідника Віри по різних країнах Европи — в Канаді, ЗСА, Австралії, Бразилії й Аргентині, де він бував по кілька разів. Годі описати небувалий ентузіязм українських вірних по цілому світі, це треба бачити на цьому документальному фільмі. Величні сцени з посвячення собору св. Софії в Римі з участю Папи Павла VI. Знаменна була історична зустріч Глави Української Католицької Церкви з Митрополитом Української Православної Церкви Йоаном Теодоровичем у Савт Бавнд Бруку.

Під час архиєрейської Служби Божої в базиліці св. Петра проголошено Митрополита Йосифа Патріярхом Києво-Галицьким всієї Руси-України. Бачимо вручення кардинальського капелюха та інші важливі сцени. Одначе, найбільші враження залишають сцени з похоронів Патріярха Йосифа з участю св. Отця Івана Павла II, всіх наших владик, багатьох священиків, представників наших головних організацій і установ і тисяч вірних.

В кінці зворушливе слово св. Отця у Вінніпегу, присвячене непроминаючим заслугам Патріярха УКЦ, з закликом бути вірним Його великим заповітам. Цей небуденний фільм викликує назабутні враження у глядачів.

Заслуженому фільмовому продуцентові Ярославові Кулиничеві та всім його співробітникам належиться велике признання й щира подяка за такий монументальний фільм про найвизначнішого українця нашого часу. Варто згадати, що допомагали йому Іван Процик, сини Зенон і Любомир Кулиничі, мистці Володимир Бачинський і Микола Голодик, продуцент Осип Старостяк. Текст фільму написав інж. Тарас Грицай, фільм пояснював заповідач Юрій Денисенко.

Варто, щоб цей фільм був висвітлений у всіх наших парафіях, осередках і школах, щоб усі українці могли побачити нашого Патріярха, почути голос того, який репрезентував найгідніше український народ у багатьох країнах світу та здобув собі пошану, признання й любов мільйонів. Фільм багато причиниться до сповнення заповіту нашого Патріярха.

Яка велика шкода, що Ярослав Кулинич не народився скоріше і не мав змоги зфільмувати життя його великого попередника, Митрополита Андрея Шептицького.

Там, де ще не висвітлено цього історичного фільму, треба обов'язково його висвітлити. У справі висвітлення фільму „В'язень Христа ради" слід звертатися до Ярослава Кулинича телефонуючи після 6-ої год. вечером на число (914) 476-5724.

Вісті з Т-ва „Самопоміч"

Українці — сеньйори, що живуть у долішній частині Ню Йорку, можуть користати з фахових порад у різних справах, що торкаються суспільної опіки (велфер).

Почавши від п'ятниці, 15-го листопада ц.р., Ірена Рипчук-Д'Аллєсіо урядує у п'ятниці у приміщенні „Самопомочі" при 98 Друга авеню між 5-ою і 6-ою вулицями у Ню Йорку, в годинах від 5-ої до 7-ої вечора та дає інформації, поради і спрямування у таких справах як медікейд, харчові купони, домашня опіка, медична опіка (медікер), спеціяльні програми для сеньйорів та в інших справах пов'язаних із суспільною опікою. Бажаючі зголоситися заздалегідь можуть телефонувати на число (212) 777-1336 за винятком неділь і понеділків.

Управа Т-ва „Самопоміч"

Щедрий жертводавець

Бувають люди, що прикметою їхньої духовости є готовість кожночасного спішити з допомогою ближнім, зокрема братам і сестрам по крові.

До таких людей належить постійний жертводавець на харитативні цілі ЗУАДК, асистент головного координатора усіх відділів Департаменту персоналу Уряду ЗСА у Вашінгтоні, Юрій Волошин. Цього року на листку пожертв „Юнайтед Вей", в місці своєї федеральної праці, він задеклярував 1,040 дол. на ЗУАДК.

Це будуючий приклад для усіх українців і українок, що працюють на федеральній службі ЗСА.

О.Т.

75-ліття...

(Закінчення зі стор. 2)

Неменше активною була теж його видавнича діяльність на протязі третьої чверті нашого століття у Канаді. Професор Рудницький видавав такі серії журналів: „Славістика" (1949 - 1973), „Україніка Канадіяна" (1953-1973), „Україніка Оксиденталія" (1956-1966), „Ономастика" (1951-1975), в яких він часто поміщував і свої праці, особливо в „Ономастиці". На протязі тих 25 років вийшло з-під його пера 1,272 статті, які друковано не лише в тих серіях, але і в інших журналах, часописах, збірниках тощо.

У 1975 році проф. Ярослав Рудницький перейшов на емеритуру із заміром присвятити весь час своїй монументальній праці — „Етимологічному словникові". Одначе, це показалось неможливим. У тому ж році поїхав він з дружиною до Австралії і там його попросили допомоги в конечному для австралійських українців ділі — основанні Катедри Українознавства, щоб продукувати нові українські наукові сили, щоб не асимілюватись. Туди відправив професор свою дорогоцінну бібліотеку, бож катедра без бібліотеки немислима. А в роках 1979-1983 відбувалися під проводом проф. Рудницького літні курси (січень-лютий) в трьох містах: Сіднею, Аделяйді та Мелборні при допомозі місцевих громадян, ред. Шумського, д-ра Ольги Качан і місцевих професорів і професорів-гостей з Америки (А.В. Бойцун і М. Степаненка), які закінчилися відкриттям Катедри Українознавства в Сіднею в 1984 році, що її провадить д-р Наталія Пазуняк.

За свою невсипущу працю і свої досягнення проф. Ярослав Рудницький одержав вже багато почесних медалів і від своїх, і від чужих: медаля Т. Шевченка, почесна медаля міста Вінніпегу, міста Сан Ремо, міста Равена та й почесну медалю Данте, але найпочеснішою медалею для нього — це президентура УММАН, відновленого декретом уряду УНР дня 12-го серпня 1978 року. Тоді став він також членом екзильного уряду, а в 1980 році очолив цей уряд. Крім українських постів обрано його теж президентом Міжнародної Академії Гуманістичних і Суспільних Наук Канади в 1981 році, у 1982 році став членом канадської делегації на Конференцію Об'єднаних Націй в Женеві. В поточному році одержав наш учений і політик міжнародне відзначення з нагоди його 75-річчя з дня народження.

Майже всі назвознавчі і мовознавчі товариства в Европі включно з Міжнародним Ономастичним Центром в Лювені наділили проф. Рудницького почесним членством.

У минулому році вийшла бібліографія праць проф. Ярослава Рудницького — „Репеторіюм бібліографікум", що нараховує 2,102 позицій — різних праць назвознавчих, мовознавчих, статтів і рецензій.

Високо оцінив назвознавчі праці Рудницького проф. М.Г. Скаргіл, президент Канадського Лінгвістичного Товариства: „Треба гратулювати і високо цінувати вклад проф. Я.Б. Рудницького в досліджуванні канадських топонімів і антропонімів, які до 1951 р. були зовсім занедбані, хоч під сучасну пору вони є в процесі змінювання і творення". („Ономастика", Вінніпеґ, 1966 ст. 3).

Назвознавчі праці проф. Рудницького є цінним вкладом не лише в канадську ономастику, але також і в українське назвознавство, в якому він займає одне із передових місць, а може й перше.

Довголітня співробітниця етимологічного словника проф. Рудницького, що вийшов у 1984 р., Ольга Войценко, назвала свій біографічний нарис про Рудницького „Віта інтенсіва". І справді такого квітучого працею і багатогранного зацікавленнями життя не веде багато вчених.

Може з нагоди його 75-річчя і 35-річчя піонерської наукової праці в Канаді один із його студентів напише монографію про свого незвичайного професора, чого треба сподіватися.

У 75-річчя професора Рудницького сподіваємось, що він і далі втішатиметься кріпким здоров'ям і снагою в його науковій, а тепер ще й в політичній праці. Нехай його добрий, супровідний оптимізм постійно мандрує з ним і допоможе йому в його сміливих наукових і політичних шуканнях! Многая Літа!

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ транспорту Елізабет Дол офіційно заявила, що в Москві підписано угоду про відновлення прямих полетів між СССР і ЗСА, перерваних президентом Роналдом Регеном 29-го грудня 1981 року у відповідь на введення воєнного стану в Польщі. Аерофлот має право робити до ЗСА чотири полети на тиждень, а авіяційна компанія Пан Амерікен таку ж кількість полетів до СССР. Літаки Аерофлоту будуть літати в Ню Йорк і Вашінгтон, а Пан Амерікен — до Москви і Ленінграду. Компанія почне регулярні полети до СССР 27-го квітня наступного року.

ПОНАД 100 ЗАКОНОДАВЦІВ ЗСА звернулись до президента Роналда Регена з проханням, щоб він не продовжував висилати допомогу для антикомуністичних повстанців, чи зглядно антимарксистського руху ЮНІТА, який веде боротьбу проти комуністичного уряду, насадженого Совєтським Союзом з допомогою власних військових дорадників і кубинських вояків, які у числі біля 27.000 ще й досі перебувають в Анголі. Законодавці турбуються, що така допомога може пошкодити американсько-совєтським відносинам, які після женевських розмов значно поправились. Вони однак не турбуються тим фактом, що у багатьох країнах світу перебуває сьогодні біля 200,000 совєтських вояків, не говорячи про шпигунську сітку у багатьох вільних країнах, — кажуть консервативні противники цієї петиції до Президента.

Філядельфія відзначила Листопадові роковини

Філядельфія, Па. (О. Татомир). — Заходами об'єднаного Комітету Української Громади Філядельфії у неділю, 3-го листопада ц.р., у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру відбулося при масовій кількості учасників Листопадове свято.

У програму свята, що її майже всеціло виконала молодь, ввійшли доповіді, деклямації та музичні продукції. Точно в заповідженому часі коротким словом відкрив свято проф. Богдан Романенчук, висловивши радість, що річницю державности відзначуємо об'єднаною громадою. Водночас передав сумну вістку, що американський суд погодився на депортацію Івана Дем'янюка до Ізраїля і закликав, щоб присутні масово висилали телеграми до президента Роналда Реґена з проханням про інтервенцію в цій важливій справі.

Були дві дбайливо приготовані доповіді. Першу із них виголосив запрошений прелеґент з Ню Йорку Микола Турецький, що вміло насвітлив історичні події, які попередили Листопадовий Зрив, зокрема ворожу настанову австрійського уряду до вимоги Української Національної Ради перебрати владу та про польську підготову силою захопити Львів. Своєчасна та рішуча акція голови Бойової Управи сотника Дмитра Вітковського задецидувала про успіх Листопадового чину та проголошення самостійности на ЗУЗ, що у своїй консеквенції довело до акту соборности українських земель у 1919 році в Києві. Нав'язуючи до славних традицій минулого, треба плекати військові традиції та бойовий дух серед молодого покоління. Немає на землі нічого вічного і остання тюрма народів розвалиться під тиском поневолених народів — закінчив свою вдумливу доповідь прелеґент.

Другим промовцем був молодий народжений тут доктор прав Аскольд Лозинський, який підкреслив відвагу та рішучість ініціяторів Першого листопада у Львові 1918 року та героїчну епопею Української Галицької Армії, що без жадної допомоги ззовні завзято боролася до кінця з переважаючими добре та модерно озброєними Заходом ворожими силами. Доповідач гостро осудив короткозорість та ворожість до українських визвольних змагань вільного світу, який тільки мріє про єдину-неділиму Росію. Він допомагав тоді російським генералам, замість поневоленим народам, а отамана С. Петлюру обвинувачував, що він своїми нападами на ген. Денікіна перешкоджував йому перемогти большевиків. Вільний світ і далі намагається ігнорувати українські змагання. Прелеґент навів десяток прикладів як Захід, а зокрема американський Державний департамент, діяв на шкоду українського народу. Доповідь закінчив гарячим закликом, щоб розраховувати на власні сили та об'єднано спішити з усією можливою допомогою поневоленій, але нескореній Україні. У вирішній хвилині знову постануть залізні когорти УПА, які знищать останню тюрму народів. Слід наголосити, що молодий прелеґент, по професії адвокат, заблистів незвичайним ораторським хистом та глибокою інтерпретацією нашого минулого.

Дві сестри — молоденька Христя Рудий, учениця УМІ, скрипкове сольо, і Леся Рудий, учителька музики, — фортепіяновий супровід з музичною вишуканістю виконали інструментальні твори „Мелодія" Бориса Лятошинського та „Туркменську мелодію" О. Зноско-Боровського.

Зворушливий вірш про Листопад чітко з експресією прочитала Дарка Наконечна.

З глибоким почуттям продеклямували довшу знамениту поему „Листопад" М. Вереса дві сестри, Марта і Оксана Михалюківні.

Кінцевою точкою добірної програми був успішний виступ скрипкового ансамблю УМІ, кляси А. Жилавої у фортепіяновому супроводі Лесі Рудий під диригентурою Роксоляни Гарасимович. Ансамбль гармонійно і з динамікою виконав „Засвіт встали козаченьки" М. Фоменка, „Маєва нічка" С. Яременка та „Дві стрілецькі пісні" С. Яременка.

Це зразкове свято всієї української громади великої Філядельфії закінчено збірно національним гимном „Ще не вмерла Україна"

На маргінесі цієї імпрези слід підкреслити, що її об'єднаний характер був тим вирішним чинником, який заставив українців Філядельфії взяти мосову участь в Академії. Після численних невдач і важких ударів долі українська спільнота вже інтуїтивно відчуває, що запорукою наших успіхів на майбутнє є соборна дія.

Другим важливим моментом було те, що програму свята майже в цілості вела наша талановита молодь. Вона з ентузіязмом виконувала складні українські музичні твори і чистою українською мовою довші деклямації.

На тлі порізненої громади цьогорічні Листопадові святкування залишили тривкий спомин та віру в те, що і в прийдешньому всі важливіші національні річниці ми відзначимо спільно з численною участю нашої організованої молоді. Ініціяторам свята і виконавцям програми належиться щире признання. Треба зазначити, що Освітньо-Культурний Центер став об'єднуючим місцем для всієї української громади без різниці її релігійних і групових переконань, місцем виховання та мосової зустрічі молоді й пристановищем суспільної опіки для потребуючих українців Філядельфії та околиці, а зокрема для старших пенсіонерів.

Тисячоліття...

(Закінчення зі стор. 2)

Маєра. Накінець, в 1984 році появилася в англійському перекладі повість загальновідомого народженого в Парижі письменника Владіміра Волкова, під самозрозумілим заголовком „Владімір-русскій вікінг". Список на Росію орієнтованих публікацій про тисячоліття, які міжнародна читацька маса може легко набути, вже сьогодні можна продовжувати в безконечність. Але було б дуже тяжко знайти будь-які подібні українсько-орієнтовані книги.

П.: А другий приклад?

В.: Другий, навіть ще свіжіший, приклад відноситься до 1 100-річної згадки про смерть св. Методія, який разом зі своїм братом Кирилом є патроном Европи. У зв'язку з поминками у Празі цього літа, Папа Іван Павло II видав енцикліку на 51 сторінку „Сляворум Апостолі", де він теж говорить про всіх слов'ян, зокрема вирізняє наступаюче „Тисячоліття Хрищення св. Володимира Київського, святого патрона русских католиків". Не маючи доступу до оригінального папського тексту (здогадно, по-латинському), не можу докладно перевірити, що саме Папа писав, але, по правді, це не дуже доречне, бо ж там мова про християнство в Росії і „Київ у південній Росії", як виходить з його слів, цитованих крайовим католицьким пресовим агентством. Так то соткам католицьких газет і десяткам тисяч північно-американських представлено наступаюче Тисячоліття Християнства в Росії, зовсім не згадуючи Русь і напевно без згадки про Україну.

РЕЧНИКИ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО уряду заявляють, що прем'єр-міністер Шімон Перез особисто цікавиться шпигунською аферою в користь Ізраїля на території З'єднаних Стейтів Америки і винні особи будуть покарані, якщо викажеться, що вони діяли на власну руку, без дозволу уряду. Офіційні особи в Єрусалимі заявили, що можуть „полетіти деякі голови", особливо ті, які поставили під загрозу відносини Ізраїля із ЗСА.

ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ЕСПАНЦІВ, симпатиків колишнього диктатора Франсіска Франка і правих угруповань маніфестували на вулицях Мадриду у 10-ту річницю смерти їхнього поклонника. Мирну маніфестацію очолювала дочка Ф. Франка, Кармен. Поліція обраховує, що в маніфестації взяло участь понад 50,000 осіб. Багато прихильників вийшли на маніфестацію в уніформах, інші в синіх сорочках з відзнакою правої партії, ще інші несли великі портрети Франка і різнородні прапори. Серед учасників переважали старші особи, але не бракувало також молоді, яка вважає себе „новою еспанською фалянгою".

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

VIII — 85

1,000.00 дол.—Марія Чучман;
302.90 дол.—Марта Доберчак, (на видання Генетичного Словника),
250.00 дол.—родина Кіржецьких і родина Ясінських у пам'ять бл. п. о. Стефана Кіржецького),
250.00 дол.—Ляриса Погорецька-Долінська (в імені Батька бл. п. Романа Погорецького),
200.00 дол.—Нестор Сум,
100.00 дол.—Ярослав Палуга
25.00 дол.—Йосиф Губчак,
20.00 дол.—Олена Куса (у пам'ять мужа бл. п. Івана Кусого і сина Володимира Біленького),
15.00 дол.—Марія Білозор;

Збірка замість квітів на могилу бл. п. д-ра Олександра Сидоряка, переслав д-р Ярослав Кривяк, Севен Гіллс, Огайо, зложили:
50.00 дол.—д-р Тіррі Анджело,
25.00 дол.—Дмитро і Михайлина Приць,
20.00 дол.—Стефанія Лагала,
по 10.00 дол.—Гелен Байтс, д-р Зиновій і Мирослав Голубець, д-р Ярослав і Мирослава Кривяк, Зиновія Панчишин, Ірина Подригуля, інж. Роман і Ірина Стахур, інж. Іван і Стефанія Фур, Петро і Стефанія Хімка, Іванна Шкарупа;

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

IX — 85

1,000.00 дол.—Люба Данило (у пам'ять Мужа бл. п. Василя Данило у 18-ту річницю смерти та в пам'ять Шваґра бл. п. Андрія Данило),
по 100.00 дол.—Андрій Данило (в пам'ять бл. п Брата Василя Данило), Люба Данило (в пам'ять Мужа бл. п. Василя Данило), д-р Роман і Лідія Смик (родинна пожертва за IV-ий квартал 1985 р.), Володимир Куштала,
50.00 дол.—Українське Патріярхальне Т-во, Відділ Пітсбурґ, ПА, (через д-ра Р. Смика за поминальні стяжки),
по 25.00 дол.—В. і І. Чуміловські, Степан Кікта (у пам'ять бл. п. Романа Данилевича),
18.62 дол.—Каролина Конрад,
по 10.00 дол.—Василь і Софія Циган, Богдан і Христина Турченюк, Анна Варчак;

На Інститут Дослідів Релігії і Духовости Українського народу на рідних землях і в діяспорі зложили:
250.00 дол.—Степан і Оксана Богданович,
20.00 дол.—д-р Микола Барусевич,

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили
по 100.00 дол.—Степан і Христина Чорпіта, Іван і Анна Квік,
50.00 дол.—д-р Володимир і Віра Кліш (з нагоди 50-ліття д-ра Леоніда Рудницького),
по 25.00 дол.—Маркіян і Люба Онуферко (у пам'ять бл. п. Данила Богачевського), Анна Марічка Мелько,

У першу річницю смерти бл. п. Патріярха Йосифа зложили:
100.00 дол.—Іван і Анна Квік,
по 25.00 дол.—Анна Олійник, Анна Варчак,
20.00 дол.—Анна Ткач,
10.00 дол.—Теодозія Гаврилів,

Датки на Патріярший Фонд у Південній Каліфорнії—переслав д-р Олег Снилик, зложили:
50.00 дол.—Е. Прокопович (замість квітів на могилу бл. п. Евгенії Шарко),
25.00 дол.—Ігор і Ірена Лесик,

Збірка у пам'ять бл. п. Марії Гаврич, переслала Н. Стефанишин, Філядельфія, зложили:
30.00 дол.—д-р Е. і Н. Стецьків,
по 10.00 дол.—С. і Л. Світенко, С. Нанашко, Д. Молдаван, Я. Масюк, Л. і А. Чорнодольські,
5.00 дол.—А. Бульба;

Листа ч. 1643—збірка на Патріярший Фонд на Лейк Джордже—зібрав і переслав Іван Антоняк, зложили:
250.00 дол.—Іван і Іванна Антоняк,
200.00 дол.—Нестор Угера,
по 100.00 дол.—Стефанія Диба-Ценко, Юрій і Ольга Пастернак,
60.00 дол.—Юлія Рудницька з Родиною,
по 25.00 дол.—Лев Хомяк, Родина Клос, Марія Любицька, Родина Шмуль,
20.00 дол.—Родина Хімяк.

Збірка на Патріярший Фонд на поминках бл. п. Андрія Данило—зібрала і переслала Павлина Лодинська, Ню Гевен, Конн., зложили:
200.00 дол.—Люба Данило (у пам'ять св. п. Андрія і Василя Данило),
53.00 дол.—о. Роман Ґалемба,
50.00 дол.—Михайло Ґурський,
по 20.00 дол.—Йосиф Собко, Катарина Іскат, Микола Геніш, Петро Збоба, Григорій Ґіна,
по 15.00 дол.—Михайло Шимків, Лука Шимків,
по 10.00 дол.—Іван і Іна Лодинські, Михайло Мурин, Едвард Добуш, Марія Сова, Софія Бродич, Михайло Стадницький, мґр Михайло Бойко,
по 5.00 дол.—Іван Куць, Петро Гузик, Евген і Ліда Козюпа, Микола і Ольга Духновські,
2.00 дол.—Федір Фічка,

Датки на Патріярший Фонд в Дітройті, МІ—збірщик Анатоль Ромах; у першу річницю смерти бл. п. Патріярха Йосифа, зложили:
100.00 дол. Дарія Дудра,
50.00 дол. Василь Стерхалюк,
20.00 дол. Ярослав Ромах,
5.00 дол Володимир Баран,

Збірка у пам'ять бл. п. Евгена Тибличинського, дяка і управителя церковного хору в Бродах, переслала донька Ярослава Кірик, зложили:
по 10.00 дол. Олександер і Неоніля Коссаки, Олена Гевко, Теодора Блажкевич, Володимир і Ольга Гриньковi,
5.00 дол. Тереса Сливка,

У пам'ять бл. п. Теофіля Швайкуна зложили:
25.00 дол. інж. Микола і Надія Кунинські.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-74380645.

Всі чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, PA 19117

ВІДПОВІДАЮЧИ НА ЗАПИТАННЯ кореспондента Ен-Бі-Сі, чи заторкувалося на переговорах в Женеві питання про виведення совєтських військ з Афганістану, державний секретар Джордж Шулц заявив, що і президент Роналд Реґен і совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов прийшли до висновку, що питання повинно бути вирішене політичними засобами. Подібну точку зору висловив і асистент Президента у справах крайової безпеки Роберт МекФарлейн. „Оба керівники, — заявив він, — висказали бажання взяти участь у процесі нормалізації в Афганістані".

У ТЕКСАСЬКОМУ МІСТІ Ігл Песс відбулася церемонія вручення посвідчень про американське громадянство групі індіянів племени кікапу, які на протязі двох століть не визнавали влади блідолицих. Довідку про натуралізацію дістали 143 індіяни кікапу, тобто третина племени, що проживає в Тексасі. Як сказав представник племени, індіяни пішли на цей крок для того, щоб дістати право на одержання урядових допомог та безплатної медичної допомоги.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ урядові кола не виключають, що в скорому часі до Бонну прибуде з офіційною візитою східньонімецький лідер Еріх Гонекер. Женевські розмови між президентом Роналдом Реґеном і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим збільшили можливість таких відвідин і поширення співпраці Західньої Німеччини зі Східньою, а також іншими сателітними країнами.

ІНДІЯ ПОГОДИЛАСЯ на закуп 11-ох британських джетів типу Сі Геррієр, а також ракет типу Сі Ігел та багато іншої зброї. Політичні спостерігачі кажуть, що співпраця між Великобританією та Індією поліпшилася в останньому часі і тому треба сподіватися пожвавлення торговельної виміни між названими країнами. Закуп літаків у Великобританії сигналізує також зворот Індії до Заходу, бо раніше Індія купувала зброю тільки від Совєтського Союзу й східньоевропейських держав, сателітів Москви.

ТЕРРІ ВЕЙТ, ПРЕДСТАВНИК кентерберійського Архиєпископа Роберта Рансі, який є посередником у справі звільнення американських закладників, заявив у Ню Йорку, що всі чотири закладники, з якими він особисто зустрічався недавно, живі і здорові. Він запевнив американців, головно родини закладників, що справа їхнього звільнення є на добрій дорозі. В Ню Йорку Вейт переговорював з представниками Державного департаменту і речниками Єпископальної і Презбитеріянської Церков. З Ню Йорку він знову плянує подорож до Лівану, зглядно до Бейруту, на зустріч з тими, у чиїх руках знаходяться американці.

ПРОПУЩЕННЯ

У листі до редакції д-ра Омеляна Бея п. н. „Ще про високі школи в Україні" з 14-го листопада ц.р., були такі помилки: в другому параграфі не закінчене речення: „Якщо Харків був дійсно під боком (всього 135-140 км.), до Києва було таки далеченько (335-340 км.)". В четвертому абзаці написано: „Замість університету, Вінниця одержала політехнічний інститут, спадкоємець Безбородьківського ліцею". При слові „інститут" має бути крапка. Наступне речення випущено зовсім. Воно звучить так: „В Ніжині працює лише педагогічний інститут, спадкоємець Безбородьківського ліцею". — Ред.

Товариство...

(Закінчення зі стор. 1)

діяльності філії Українського Католицького Університету у Филядельфії і Вашінгтоні, щотижневій радіопрограмі, видаванні інформаційного листка в англійській мові, уділюванні стипендій на літні курси УКУ, наукових виданнях і діяльності окремого інституту у Вашінгтоні.

Про всі ці ділянки праці інформували поодинокі учасники зустрічі вичерпно.

Зокрема цікаво було послухати інформацій проф. Л. Рудницького про щотижневу радіопрограму, яка проходить на коротких хвилях 31 метрів, 9715 кілогерц, кожної неділі о год. 8:30 вранці з Луїзіяни.

Програма, що подає вістки про стан релігії і культури серед українців у вільному світі призначена дл українців в країнах Східньої Европи і в Україні та є численні докази того, що її слухають, хоча є намагання її заглушити. Програма проходить успішно вже два роки і її завдання справді великі, але поєднані з високими коштами. Тому члени Товариства св. Софія шукають тепер за коспонзорами, які допомогли б фінансово її вдержати.

Про фінансові справи інформував більше д-р Роман Осінчук, який є головою Патріяршого Фонду. Цей фонд, впродовж семи років свого існування зібрав 1,5 міл. дол. Адміністраційні видатки покривають тепер відсотки від цієї суми. Це, однак, замало на всі пляни та завдання, які стоять перед Товариством св. Софія. Зокрема важливий тепер буде вклад у підготову та святкування Тисячоліття Хрищення України, що розпочалося ще під покровом Патріярха Йосифа в 1980 році нарадою в приміщеннях УКУ у Филядельфії та створенням координаційного комітету українських академічних установ для цих справ і пляну міжнародної наукової конференції та видання наукового збірника.

Вже тепер є у підготові до друку матеріяли другого симпозіюму, що відбувся на тему 1000-річчя в 1984 році, в англійській мові.

Цікаво було також оглянути видаваний Товариством від весни того року журнал в англійській мові п.н. „Реліджес Райтс", про який ближчі пояснення давали д-р Р. Навроцька і редактор журналу проф. Л. Рудницький. Цей інформаційний журнал призначений в першу чергу для чужинецької публіки та подає багато цікавих даних про переслідування української Церкви в Україні та про правозахисників. Журнал викликав широке зацікавлення та навіть передруки його у Швеції, а атака совєтської преси на поміщені в ньому дані показує найкраще важливість того видання.

Поруч з англомовним виданням постійно появляється журнал в українській мові п.н. „Свята Софія" із головним редактором Василем Пасічняком.

Крім цієї видавничої діяльности та радіопрограми важливою частиною праці Товариства св. Софія є ведення курсів Філії УКУ у Филядельфії. Про це подає інформації о. М. Процик, зокрема про останній курс посвячений життю і діяльності сл. п. Патріярха Йосифа. Від нього довідуємося, що другий семестр вже в 1986 році буде призначений для тих молодих українців, які закінчивши доповняючу українську середню школу можуть тепер поширити своє знання української мови та культури трьома курсами. В останньому часі число слухачів на курсах зменшилося в порівнянні з попередніми роками і тому, як інфорує д-р Р. Навроцька, Патріярх Мирослав, що стоїть у тісному зв'язку з Товариством св. Софія незабаром видасть відповідний заклик до збірки грошей на розбудову УКУ і закінчення собору св. Софії у Римі. Це напевно причиниться до зацікавлення курсами на УКУ та на його філіях і допоможе до збільшення стипендій для курсантів.

Товариство св.Софії, а зокрема його відділ у ЗСА, виконує важливе завдання та широку і потрібну працю. Оцінюючи зусилля того гурта активістів, присутні члени Головного Уряду Українського Народного Союзу з головним предсідником д-ром Іваном Флисом на чолі, з цікавістю вислухали усі ці інформації, а на закінчення гостини головний касир УНС Уляна Дячук вручила делегації Товариства чек — дар від УНС на продовжування завдань для добра української Церкви та української культури, що їх поставили собі ті, для яких заповіт основника Патріярха Йосифа є найвищим законом.